

Begroting 2021

Noordelijke Rekenkamer

Definitief vastgesteld door het college van de Noordelijke Rekenkamer 24/06/2020.¹

¹ Onder voorbehoud van het afzien van inzending van zienswijzen door Provinciale Staten van de drie deelnemende provincies. Die hebben aldus besloten in hun vergaderingen van 17 juni (Fryslân) en 1 juli (Drenthe en Groningen).

1. Inleiding

De Noordelijke Rekenkamer heeft als taak onafhankelijk onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de provinciebesturen gevoerde bestuur. De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan dat de Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen in 2005 bij gemeenschappelijke regeling hebben ingesteld. De gemeenschappelijke regeling is eind 2016 herzien. De drie deelnemende provincies dragen elk voor een gelijk deel bij aan de uitgaven van de Rekenkamer. Daarmee stellen zij hun gemeenschappelijke Rekenkamer in staat haar wettelijke taak te vervullen. De missie van de Noordelijke Rekenkamer is *“met onderzoeksrapporten van kwalitatief hoog niveau het lerend vermogen bij de provincies te ondersteunen. Het verder gelegen doel is het verbeteren van het functioneren en presteren van de Noordelijke provincies.”*

Bij het samenstellen van de begroting voor 2021 wordt voortgebouwd op keuzen die bij de opstelling van de begroting voor 2019 en 2020 zijn gemaakt. Bij het opstellen van de begroting voor 2021 is uitgegaan van de realisatiecijfers over 2019 en de prognose voor 2020.

NB. In deze begroting is vooralsnog geen rekening gehouden met een eventueel voortduren van coronamaatregelen en/of daaruit voortvloeiende financiële ontwikkelingen. Mocht daar aanleiding toe zijn, dan zal de Noordelijke Rekenkamer haar begroting voor 2021 bijstellen.

BBV: paragrafen bij de begroting 2021

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) schrijft voor dat de begroting van de betrokken overheid te onderscheiden programma's kent die samenhangen met de maatschappelijke beleidsvelden waarop de betreffende overheid zich richt. Verder schrijft het BBV voor dat de betreffende overheid in afzonderlijke paragrafen de uitgangspunten beschrijft die op enkele beheersaspecten in acht worden genomen.

De Noordelijke Rekenkamer is geen bestuursorgaan dat besluiten neemt met rechtsgevolg; zij doet onderzoek. De resultaten van dat onderzoek nemen de vorm aan van constatering (bevindingen) en adviezen (aanbevelingen). De Noordelijke Rekenkamer heeft één maatschappelijk doel: het vergroten van het inzicht in de inhoud, uitvoering en effecten van het door de drie Noordelijke provincies gevoerde bestuur. In een organisatie die op één doel gericht is, is het niet zinvol afzonderlijke uitgavenprogramma's te onderscheiden. De in 2021 uit te voeren onderzoeksprojecten zullen worden benoemd in het tweejarige onderzoeksprogramma 2021-2022 dat in november 2020 zal worden vastgesteld. Over de uitvoering van de in dat programma op te nemen onderzoeksprojecten zal de Raad van Advies waarin elke provincie door drie Statenleden wordt vertegenwoordigd, halfjaarlijks worden geïnformeerd.

De Noordelijke Rekenkamer heeft geen rechtspersoonlijkheid en zij kan dus geen onroerende goederen kopen. Er worden geen kapitaalgoederen – anders dan ICT-apparaten - aangehouden zodat het formuleren van uitgangspunten bij het onderhoud van deze kapitaalgoederen niet zinvol is. De Noordelijke Rekenkamer is een samenwerkingsorgaan van drie Provinciale Staten, maar neemt zelf niet - bestuurlijk dan wel financieel - deel in andere organisaties. In de begroting van de NRK is daarom geen paragraaf 'verbonden partijen' opgenomen. Onderstaand komen achtereenvolgens de resterende paragrafen waarin het BBV voorziet aan bod, te weten: weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering.

2. Toelichting

Weerstandsvermogen / reserves

Mochten zich incidenten voordoen die effect hebben op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer (bijvoorbeeld langdurig ziekteverzuim, financiële aansprakelijkheden, onverwacht uitlopen onderzoek), dan kan daarin worden voorzien door een beroep te doen op de algemene reserve, het nog niet verplichte deel van de begroting (de post onvoorzien) en eventuele gebleken ruimte in andere delen van de begroting. De bedrijfsvoering van de Noordelijke Rekenkamer kent beperkte risico's, zodat het gerechtvaardigd is dat zij een beperkt eigen vermogen aanhoudt voor het bekostigen van noodzakelijke, maar niet begrote uitgaven. De nagestreefde reserve van de Noordelijke Rekenkamer is bij de herziening van de gemeenschappelijke regeling in 2016 vastgesteld op maximaal 5% van de jaarbijdrage van de deelnemende provincies (artikel 28, lid 2, gemeenschappelijke regeling). De reserve is bij het afsluiten van het boekjaar 2019 op peil en zal dat, zo is het streven, ook aan het einde van het boekjaar 2020 blijven.

Financiering

Rekening-courant

De Noordelijke Rekenkamer voert een deel van haar administratie uit in eigen beheer. De salarisbetaling en de reiskostenvergoedingen worden verzorgd door de provincie Drenthe. De drie deelnemende provincies storten hun jaarlijkse bijdrage rechtstreeks op de rekening-courant van de Rekenkamer.

Bijdrage van de provincies

Jaarlijks stellen de Staten van de drie provincies een gelijk bedrag beschikbaar ter dekking van de voor het Rekenkamerwerk te verrichten uitgaven. Deze bijdrage is taakstellend. Mocht zich een positief resultaat voordoen, dan doet de Rekenkamer na afsluiting van het begrotingsjaar een voorstel voor de bestemming van dit resultaat. In 2019 was sprake van een bescheiden positief resultaat.

Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat in op de plannen voor de bedrijfsvoering. De verschillen tussen de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 worden hieronder toegelicht en in paragraaf 3 cijfermatig weergegeven.

Personeel

In 2018/9 is sprake geweest van onderbezetting van het Bureau; die is deels gecompenseerd door externe inhuur. De effecten van zowel de onderbezetting als de externe inhuur zijn ook in 2020 nog zichtbaar. In 2020 is wel een begin gemaakt met het werven van nieuwe medewerkers. De ruimte daarvoor bestond deels door de onderbezetting, deels zal zij ontstaan door de verwachte pensionering van een medewerker en het aflopen van een detachingscontract.

Deze situatie van ruimte is door de nieuwe directeur-secretaris aangegrepen om – in overleg met het College - een aantal keuzes te maken met betrekking tot de gewenste personeelsopbouw, zonder afbreuk te doen aan het streven naar brede inzetbaarheid van alle

onderzoekers. In het bijzonder is ervoor gekozen binnen het Bureau over specifieke expertise te kunnen beschikken op de provinciale kerntaken. Ook wordt gestreefd naar een gevarieerde staf in de zin van leeftijdsopbouw en functieniveau. Dat heeft ertoe geleid dat in 2020 een junior-onderzoeker is aangesteld die over een nog ontbrekende specifieke expertise beschikt (sociale geografie), dat het aantal senior-onderzoekers gedaald is van twee naar één (door natuurlijk verloop) en dat ruimte gecreëerd is voor het aanstellen van een onderzoeker (bij voorkeur een jurist). De verhouding man-vrouw is helaas scheef gebleven.

Het heeft de voorkeur – ook om financiële redenen – medewerkers in eigen dienst te nemen (formeel in dienst van de provincie Drenthe). Detachering van personeel of uitbesteding van delen van onderzoeken zal alleen plaatsvinden, als de interne expertise ontbreekt dan wel als er onvoorzien gebrek aan menskracht binnen de staf is.

Het streven is de formatie per 2021 weer op peil te hebben, ook om de ambities waar te maken: het restant van het onderzoeksprogramma-2018-2020 af te handelen en 50% van het nieuwe onderzoeksprogramma-2021-2022 met daarin meer ruimte voor onderzoeken per provincie.

	Formatie	Realisatie 2019	Prognose 2020	Begroting 2021
College	0,4	0,3	0,3/0,4*	0,4**
Bureau	6,0	4,3	4,6	6,0
Totaal	6,4	4,6	4,9/5,0	6,4

*Afhankelijk van werving collegeleden in 2020.

**Conform de Gemeenschappelijke Regeling 2016

Bij het begroten van de personele uitgaven is rekening gehouden met een lichte stijging van de salariskosten; de begrotingspost is taakstellend. Eventuele veranderingen in de CAO die per 01/01/2021 zal moeten gaan gelden, zijn nog niet te voorzien.

Dienstreizen en verblijfkosten

Voor 2021 wordt uitgegaan van een verhoging als gevolg van stijgende prijzen. De mogelijkheid bestaat dat de behoefte aan mobiliteit afneemt door maatregelen in verband met – of leereffecten als gevolg van - de coronaproblematiek; maar het is onverstandig daar nu al van uit te gaan.

Vorming en opleiding

Op grond van de CAO heeft elke medewerker een persoonlijk ontwikkelbudget van €5.000,- te besteden binnen een periode van 5 jaar – eventueel in één keer. De kans dat alle medewerkers het beschikbare bedrag in één jaar willen besteden, is echter klein, zo leert de geschiedenis bij de NRK. Vorming tot Rekenkameronderzoeker is deels *training on the job*. Nieuwe medewerkers worden daarnaast gestimuleerd basiscursussen Rekenkamerwerk te volgen. Het begrote budget is verhoogd om ruimte te creëren voor verdergaande professionalisering, met als rekenformule: aantal medewerkers x maximaal te besteden budget / vijf jaren.

Werving en selectie

In de begroting voor 2021 is geen bedrag voor werving en selectie van personeel opgenomen, omdat de werving grotendeels in 2020 zal plaatsvinden en veelal via gratis wegen (sociale media, netwerkcontacten, Noorderlink).

Extern personeel

In 2019 is deze post ongewoon hoog geweest, door het aanstellen van een interim-directie en aanzienlijke inhuur van externe onderzoekers. In 2020 is het budget teruggebracht naar het gebruikelijke niveau, en dat is ook voor 2021 de bedoeling, zij het met een lichte stijging in verband met te verwachten stijging van salariskosten.

Inhuur van externe capaciteit (detachering dan wel uitbesteding) is soms noodzakelijk, als de interne expertise ontbreekt dan wel als er onvoorzien gebrek aan menskracht binnen de eigen staf is. Daarmee is ook gezegd dat dit budget en dat voor eigen personeel communicerende vaten zijn: mocht het noodzakelijk blijken te zijn meer extern personeel in te huren dan begroot, dan zal die gefinancierd worden uit niet ingevulde vacatureruimte.

Huisvesting

De Rekenkamer huurt sinds medio 2014 kantoorruimte aan de Dr. Nassaulaan 5 te Assen. Die – sobere - kantoorruimte biedt voldoende werkplekken gegeven de formatie van de NRK. In de begroting van 2021 wordt uitgegaan van trendmatig stijgende uitgaven. Het contract van het grootste deel van het kantoor loopt tot 2025, voor een kleiner deel is een jaarcontract afgesloten.

Externe diensten

Dienstverlening Drenthe

De provincie Drenthe ontvangt voor het uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden een vergoeding. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). In de genoemde dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning van de directeur-secretaris NRK op het gebied van personeelszaken, arbeidsomstandigheden en verzuimbegeleiding. De vergoeding wordt vastgesteld op basis van urenregistratie. Het voor 2021 geraamde bedrag is bescheiden hoger dan het voor 2020 begrote bedrag, rekening houdend met stijgende personeelslasten.

Automatisering

De uitgaven blijken fors hoger uit te vallen dan begroot. In de loop van 2020 zal een beslissing genomen moeten worden over het hetzij vervangen van de – reeds nu - verouderde server dan wel overgaan naar werken in de Cloud. Tevens is de internetsite van de NRK aan vernieuwing toe, ook met het oog op de toegankelijkheid voor slechtzienden. Daarnaast zal in boekjaar 2021 een aantal laptops en mobiele telefoons extra onderhoud vergen dan wel vervangen moeten worden.

De intentie is de extra en deels eenmalige kosten te spreiden over de boekjaren 2020 en 2021 (de NRK werkt niet met afschrijvingen), de reserve aan te spreken en zo te vermijden dat de provincies een (weliswaar bescheiden) eenmalige extra bijdrage gevraagd moet worden.

Schoonmaakkosten

Voor het schoonhouden van de werkomgeving heeft de Noordelijke Rekenkamer een langlopend contract. De kosten voor 2021 worden lager ingeschat dan in de begroting-2020, gelet op de realisatie-2019.

Overige diensten

Dit betreft accountantskosten, die naar verwachting in 2021 teruggaan naar het 'oude' niveau, doordat begin 2019 gekozen is voor een nieuwe accountant en met die accountant heldere afspraken zijn gemaakt.

Organisatieontwikkeling

In de begroting-2020 is hier een fors bedrag voor opgenomen. Dat bedrag was deels bedoeld voor externe ondersteuning bij het tegengaan van eventuele resterende spanningen in de organisatie. Voor een groter deel was dit een reservering voor de afgesproken externe uitvoering van de – door de gemeenschappelijke regeling uit 2016 voorgeschreven – evaluatie. Voor 2021 kan deze begrotingspost daarom weer naar beneden.

Juridische bijstand

Deze uitgavenpost was in 2019 zeer fors, vooral als gevolg van advocatenkosten en de kosten die samenhangen met het vertrek van de directeur-secretaris (2018/9). Het voornemen van College, directeur-secretaris en medewerkers van de NRK is om dergelijke kosten in 2021 te voorkomen.

Bureaunkosten

Afschrijvingen

Zoals hierboven gesteld werkt de NRK niet met afschrijvingen.

Kosten vormgeving en publicatie

Het publiceren van Rekenkamerrapporten brengt kosten met zich. De digitale (pdf) versie moet goed leesbaar zijn. Aan de vormgeving van de rapporten wordt de nodige aandacht besteed. De kosten daarvoor zijn aanzienlijk en daarom is besloten tot een bescheidener opmaak. De verlaging van het budget voor 2021 is taakstellend. In 2019 is alleen een folder gepubliceerd; in 2020 zullen – naar verwachting - drie rapporten gepubliceerd worden.

Voorlichting en representatie

Het gaat hierbij vooral om de kosten die samenhangen met de presentatie van de rapporten, zoals zaalhuur en catering. Gemiddeld genomen presenteert de NRK drie rapporten per jaar. In die jaren zijn de kosten hoger dan voor 2020 begroot. Deze post is daarom enigszins verhoogd. De NRK doet in 2020 ervaringen op met het presenteren van rapporten in een provinciehuis en online; daaruit zijn wellicht kostenbesparende lessen te trekken voor de toekomst.

Overige bedrijfskosten

Onder de overige bedrijfskosten vallen onder meer het lidmaatschap van de NVRR, abonnementen op kranten en tijdschriften, bankkosten, huishoudelijke uitgaven en kosten voor het boekhoudpakket.

3. Begroting

De begroting-2021 bouwt voort op de realisatie-2019 en de verwachting voor 2020. Verder is rekening gehouden met de verordening financieel beleid van de provincie Drenthe (ex artikel 216 van de Provinciewet): toelichting op de financiële positie, begroting 2021 en meerjarenoverzicht van baten en lasten. De begroting-2021 laat trendmatige veranderingen zien en de hierboven verwoorde beleidsmatige accenten.

Overzicht baten en lasten

	Begroting 2019	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten	Lasten	Lasten	Lasten	Lasten
Personeel	Personeel	Personeel	Personeel	Personeel
Personeel + sociale lasten	665.000	489.533	630.000	645.000
Woon-werkverkeer; reis-/verblijfkosten	12.000	11.018	12.500	13.500
Vorming en opleiding	2.000	552	2.000	7.000
Werving en selectie	1.000	2.368	750	0
Extern personeel	40.000	201.337	60.000	62.000
Totaal personeel	720.000	704.808	705.250	727.500
Huisvesting	Huisvesting	Huisvesting	Huisvesting	Huisvesting
Huur en service	42.000	43.614	44.000	45.000
Belastingen	700	738	750	800
Totaal huisvesting	42.700	44.352	44.750	45.800
Externe diensten	Externe diensten	Externe diensten	Externe diensten	Externe diensten
Dienstverlening Drenthe	5.000	6.045	6.000	6.700
Automatisering	15.000	21.195	15.000	27.500
Schoonmaak	4.500	3.508	6.000	4.000
Overige diensten	6.000	9.030	4.500	5.000
Organisatieontwikkeling (incl. evaluatie)	0	2.265	25.000	4.000
Juridische bijstand	0	16.561	-	-
Totaal externe diensten	30.500	58.604	56.500	47.200
Bureaunkosten	Bureaunkosten	Bureaunkosten	Bureaunkosten	Bureaunkosten
Afschrijvingen	0	0	0	0
Vormgeving rapporten	15.000	1.149	12.000	10.000
Voorlichting en representatie	6.000	48	6.000	7.000
Overige bedrijfskosten	11.500	14.240	12.500	12.500
Totaal bureaunkosten	26.500	15.389	24.500	29.500
Onvoorzien	2.000	0	15.000	15.000
Som der lasten	827.700	823.201	852.000	865.000
Bijdragen provincies	827.700	827.700	852.000	865.000
Rente	0	0	0	0
Som der opbrengsten	827.700	827.700	852.000	865.000
Resultaat	0	4.499	0	0

Financiële positie

Reserve

De reserve is bedoeld voor onderzoeksactiviteiten die langer dan gepland doorlopen, of om een extra inzet van externe expertise vragen, voor de opvang van de gevolgen van onvoorzien verzuim en andere tegenvallers.

Reserve Noordelijke Rekenkamer

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
t/m 2011		25.000	67.565	42.565
2012	42.565	0	0	42.565
2013	42.565	3.659	0	38.906
2014	38.906	0	33.305	72.211
2015	72.211	0	9.514	81.725
2016	81.725	41.786	0	39.937
2017	39.937	0	73.660	113.597
2018	113.597	120.833	0	-/- 7.236
2019	-/- 7.236	0	49.499	42.263

Investeringen

In 2021 worden substantiële investeringen verwacht in de automatisering (zie hierboven).

Meerjarenraming

De begroting van de Noordelijke Rekenkamer wordt jaarlijks aangepast op basis van informatie over realisatiecijfers van het daaraan voorgaande jaar. De belangrijkste post op de begroting wordt gevormd door personele en sociale lasten.

Meerjarenraming 2019-2024 in begrotingscijfers

X €1000	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten						
Personele lasten	720	705	728	740	750	765
Overige lasten	108	147	137	140	145	150
Totaal	828	852	865	880	895	915
Baten						
Bijdragen provincies	828	852	865	880	895	915